

The Millie Arbesfeld
Midreshet Yom Rishon

Sunday Morning Learning Program for Women

WWW.MIDRESHETYOMRISHON.ORG

*Geulat
Mitzrayim:
One Story, Two
perspectives*

Mrs. Yael Goldfischer
January 13, 2008 • ו' שבט תשס"ח

(1) שמות פרק ב

(כד) וישמע אל הים את נאקתם ויזכר אל הים את בריתו את אברהם את יצחק ואת יעקב: (כה) וירא אל הים את בני ישראל וידע אל הים:

(3) שמות פרק ו	(2) שמות פרק ג
<p>(ב) וידבר אליהם אל משה ויאמר אליו אני ה' : (ג) נארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי ושמי ה' לא נודעתי להם: (ד) וגם תקמתי את בריתי אתם לתת להם את ארץ כנען את ארץ מגריתם אשר גרו בה: (ה) וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבדים אתם ונאזכר את בריתי: (ו) לכן אמר לבני ישראל אני ה' והוצאתי אתכם ממצרים ממצרים והצאתי אתכם מעבדתי וגאלתי אתכם בזרוע נטויה ובשפטים גדלים: (ז) ולקחתי אתכם לי לעם והייתי לכם לאלהים וידעתם כי אני ה' אלהיכם המוציא אתכם ממצרים סבלות מצרים: (ח) והבאתי אתכם אל הארץ אשר נשאתי את ידי לתת אתה לאברהם ליצחק וליעקב ונתתי אתה לכם מורשה אני ה' :</p>	<p>(ז) ויאמר ה' ראה ראיתי את עמי אשר במצרים ואת צעקתם שמעתי מפני נגשיו כי ידעתי את מכאביו: (ח) נאמר להצילו מיד מצרים ולהעלותו מן הארץ והוא אל ארץ טובה ורחבה אל ארץ זבת חלב ודבש אל מקום הפנועני והחתי והאמורי והפרזי והחתי והיבויסי: (ט) ועתה הגה צעקת בני ישראל באה אלי וגם ראיתי את הלחץ אשר מצרים לחצים אתם: (י) ועתה לכה ואשלחך אל פרעה והוצא את עמי בני ישראל ממצרים: (יא) ויאמר משה אל האלהים מי אנכי כי אלך אל פרעה וכי אוציא את בני ישראל ממצרים: (יב) ויאמר כי אהיה עמך וזה לך האות כי אנכי שלחתיך בהוציאך את העם ממצרים פעברון את האלהים על החר הנה: (יג) ויאמר משה אל האלהים הגה אנכי בא אל בני ישראל ואמרת להם אלהי אבותיכם שלחני אליכם ואמרו לי מה שמו מה אמר אלהים: (יד) ויאמר אלהים אל משה אהיה אשר אהיה ויאמר כה תאמר לבני ישראל אהיה שלחני אליכם: (טו) ויאמר עוד אלהים אל משה כה תאמר אל בני ישראל ה' אלהי אבותיכם אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב שלחני אליכם זה שמי לעלם וזה זכרי לדר דר: (טז) לך ואספת את זקני ישראל ואמרת אלהם ה' אלהי אבותיכם נראה אלי אלהי אברהם יצחק ויעקב לאמר פקדתי אתכם ואת העשוי לכם במצרים: (יז) נאמר אעלה אתכם מעני מצרים אל ארץ הפנועני והחתי והאמורי והפרזי והיבויסי אל ארץ זבת חלב ודבש: (יח) ושמעו לקולך ובאת אתה וזקני ישראל אל מלך מצרים נאמרתם אליו ה' אלהי העבריים נקרה עלינו ועתה גלכה נא רך שלשת ימים במדבר ונזבחה לה' אלהינו: (יט) ואני ידעתי כי לא יתן אתכם מלך מצרים להלך ולא ביד חזקה:</p>

(4) שמות פרק כב

(כ) וגר לא תונה ולא תלחצנו כי גרים הייתם בארץ מצרים:

(5) ויקרא פרק יט

(לד) פאזרח מקם יהיה לכם הגר הגר אתכם ואהבת לו כמוך כי גרים הייתם בארץ מצרים אני ה' אל הים:

(6) שמות פרק כ

(ב) אנכי ה' אל הים אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים לא יהיה לך אל הים אחרים על פני:

(7) ויקרא פרק יא

(מה) כי אני ה' המעלה אתכם מארץ מצרים להייתם לכם לאלהים והייתם קדושים כי קדוש אני:

(8) רמב"ן שמות הקדמה

והנה הגלות איננו נשלם עד יום שובם אל מקומם ואל מעלת אבותם ישובו. וכשיצאו ממצרים אף על פי שיצאו מבית עבדים עדיין יחשבו גולים כי היו בארץ לא להם נבוכים במדבר וכשבאו אל הר סיני ועשו המשכן ושב הקב"ה והשרה

שכינתו ביניהם אז שבו אל מעלות אבותם שהיה סוד אלוה עלי אהליהם והם הם המרכבה ואז נחשבו גאולים ולכן נשלם הספר הזה בהשלימו ענין המשכן ובהיות כבוד ה' מלא אותו תמיד:

(9) שמות פרק ד

(כא) וַיֹּאמֶר ה' אֵל מֹשֶׁה בְּלִכְתָּךְ לְשׁוּב מִצְרִימָה רְאֵה כָּל הַמִּפְתִּיחַ אֲשֶׁר שָׁמַתִּי בְיָדְךָ וַעֲשִׂיתֶם לִפְנֵי פְרַעֲהוּ וְאֲנִי אֲחַזֵּק אֶת לְבָבוֹ וְלֹא יִשְׁלַח אֶת הַעָם: (כב) וְאָמַרְתָּ אֶל פְּרַעֲהוּ כֹּה אָמַר ה' בְּנִי בְּכִי רִי יִשְׂרָאֵל: (כג) וְאֶמַר אֵלֶיךָ שְׁלַח אֶת בְּנֵי וַיַּעֲבֹדְנִי וְתִמְאַן לְשַׁלְּחוֹ הַגָּה אֲנִי כִי הִרְגָה אֶת בְּנֵי בְכֹרֶיךָ: (כד) וַיְהִי בְדַבְרֵךְ בְּמִלּוֹן וַיִּפְגְּשׂוּהוּ ה' וַיִּבְקֹשׁ הַמִּיתוֹ: (כה) וַתִּקַּח צַפֹּרֶה צֶרֶר וַתִּכְרַת אֶת עֶרְלַת בְּנֵהּ וַתַּגַּע לְרַגְלָיו וַתֹּאמֶר כִּי תִתֵּן דָּמַימ אֵתָה לִּי: (כו) וַיִּרְרָף מִמֶּנּוּ אִזְ אֶמְרָה תִתֵּן דָּמַימ לְמוֹלֵת: פ

(10) רש"י לשמות פרק ד

ויבקש המיתו - המלאך למשה, לפי שלא מל את אליעזר בנו, ועל שנתרשל נענש מיתה. תניא אמר רבי יוסי חס ושלום לא נתרשל, אלא אמר אמול ואצא לדרך, סכנה היא לתינוק עד שלשה ימים, אמול ואשהה שלשה ימים, הקב"ה צוני (פסוק י"ט) לך שוב מצרים. ומפני מה נענש, לפי שנתעסק במלון תחלה. במסכת נדרים (דף לא ב). והיה המלאך נעשה כמין נחש ובולעו מראשו ועד ירכיו, וחוזר ובולעו מרגליו ועד אותו מקום, הבינה צפורה שבשביל המילה הוא:

(11) ראב"ע לשמות פרק ד

ורב שמואל בן חפני אמר: חלילה להיות השם מבקש להמית משה שהולך בשליחותו להוציא עמו, רק בקש להמית אליעזר והוא סימן ויפגשוהו גם המיתו. ואחרי כן פ"י שהוא אליעזר, על כן כתוב את ערלת בנה, ולא הזכירו בתחלה, כי עוד לא נקרא שמו, וכמוהו ויהי בלדתה ויתן יד (ברא' לח, כח):

(12) שמות פרק ב

(יג) וַיֵּצֵא בַיּוֹם הַשֵּׁנִי וַהֲגַה שְׁנֵי אֲנָשִׁים עֲבָרִים נָצִים וַיֹּאמֶר לְרִשָּׁע לְמָה תִּפְהָ רַעֲךָ: (יד) וַיֹּאמֶר מִי שְׁמֶךָ לְאִישׁ שָׂר וְשׁ פֶּט עֲלִינוּ הַלְהַרְגֵנִי אֵתָה אֶמַר פֶּאֶשֶׁר הִרְגֵת אֶת הַמִּצְרִי וַיִּירָא מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֲכֹן נֹדַע הַדָּבָר: (טו) וַיִּשְׁמַע פְּרַעֲהוּ אֶת הַדָּבָר הַגָּה וַיִּבְקֹשׁ לְהָרִג אֶת מֹשֶׁה וַיִּבְרַח מֹשֶׁה מִפְּנֵי פְרַעֲהוּ וַיֵּשֶׁב בְּאֶרְצֵי מִדְּבָר וַיֵּשֶׁב עַל הַבְּאֵר:

(13) שמות פרק ה

(א) וַאֲחֵר בָּאוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֶל פְּרַעֲהוּ כֹּה אָמַר ה' אֵל הַיִּשְׂרָאֵל שְׁלַח אֶת עַמִּי נִחַ גֹּו לִי בַמִּדְבָר: (ב) וַיֹּאמֶר פְּרַעֲהוּ מִי ה' אֲשֶׁר אֲשַׁמַּע בְּךָ לֹו לְשַׁלַּח אֶת יִשְׂרָאֵל לֹא יִדְעֵתִי אֵתָה ה' וְגַם אֶת יִשְׂרָאֵל לֹא אֲשַׁלַּח: (ג) וַיֹּאמְרוּ אֵל הַיִּי הַעֲבָרִים נִקְרָא עֲלִינוּ גִלְכָה נָא דַבְרֵךְ שֶׁל שְׁתַּיִמִּים בַּמִּדְבָר וְנִזְבַּחַה לִימִי נִקְ אֵל הַיִּינוּ פֶן יִפְגְּעוּנוּ בַּדָּבָר אוֹ בַחֲרָב: (ד) וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מִלֶּךְ מִצְרַיִם לְמָה מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן תִּפְרִיעוּ אֶת הָעָם מִמִּצְרַיִם לְכוּ לְסַבֵּל תִּיכֶם: (ה) וַיֹּאמֶר פְּרַעֲהוּ הֵן רַבִּים עִתָה עִם הָאָרֶץ וְהַשְׁפַּתֶּם אֶתֶם מִסַּבֵּל תֶּם: (ו) וַיֵּצֵאוּ פְרַעֲהוּ בַיּוֹם הַהוּא אֶת הַנְּגִישִׁים בְּעָם וְאֶת שְׁטָרֵי לְאִמֵּר: (ז) לֹא תִ אֶסְפוֹן לְתַת תְּבוֹן לְעָם לְלֵב וְ הַלְבָנִים פְתוּמוֹל שְׁלֶשֶׁם הֵם יִלְכוּ וְקִ שְׁשׁוּ לְהֶם תְּבוֹן: (טו) וַיִּבֹ אוֹ שְׁטָרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּצְעֲקוּ אֵל פְּרַעֲהוּ לְאִמֵּר לְמָה תַעֲשֶׂה כֹה לְעַבְדֶיךָ: (טז) תְּבוֹן אֵינוֹ נִסּוֹן לְעַבְדֶיךָ וְלִבְנֵי אִמֵּרִים לְנוּ עֲשׂוּ וַהֲגַה עַבְדֶיךָ מִכֵּי וְחַטָּאת עֲמַךְ: (יז) וַיֹּאמֶר נְרַפִּים אֲתֶם נְרַפִּים עַל כֵּן אֲתֶם אִמֵּרִים גִּלְכָה גִזְבַּחַה לִימִי נִקְ: (יח) נַעֲתָה לְכוּ עַבְדוֹ וְתִבּוֹן לֹא יִנְתֵן לְכֶם וְתִ כֵן לְבָנִים תִתְּנוּ: (יט) וַיִּירָאוּ שְׁטָרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶתֶם בְּרַע לְאִמֵּר לֹא תִגְרַעוּ מִלְבָּנֵיכֶם דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ: (כ) וַיִּפְגְּעוּ אֶת מֹשֶׁה וְאֶת אֶהֲרֹן וַיִּצְבִּים לְקִרְאָתֶם בְּצִאתֶם מֵאֶת פְּרַעֲהוּ: (כא) וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם יִרָא ה' עֲלֵיכֶם וַיִּשְׁפֹּט אֲשֶׁר הִבְאֲשַׁתֶּם אֶת רִיחַנוּ בְּעֵינֵי פְרַעֲהוּ וּבְעֵינֵי עַבְדֵיךָ לְתַת חֲרָב בְּיָדְךָ לְהַרְגֵנוּ: (כב) וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה אֵל ה' וַיֹּאמֶר אֵדִי נִי לְמָה הִרַע תָה לְעָם הַגָּה לְמָה זֶה שְׁלַחְתָּנִי: (כג) וַיִּמְאַז בְּאִתִּי אֵל פְּרַעֲהוּ לְדַבֵּר בְּשִׁמְךָ הִרַע לְעָם הַגָּה וְהַצֵּל לֹא הַצֵּלְתָ אֶת עַמְּךָ:

(14) שמות פרק ו

(יד) אֵלָה רְאִשֵׁי בֵית אָב תֶּם בְּנֵי רְאוּבֵן כֹּכֵר יִשְׂרָאֵל חֲנוּךְ וּפְלוּאֵ וְחִצְרוֹן וְכַרְמֵי אֵלָה מִשְׁפַּחַת רְאוּבֵן: (טו) וּבְנֵי שִׁמְעוֹן מְוָאֵל וְנִמְיֹן וְאֵדִי וְנִיכִין וְצִוִּי וְחִיר וְשִׁאוּל בֶן הַכְּנַעֲנִית אֵלָה מִשְׁפַּחַת שִׁמְעוֹן: (טז) וְאֵלָה שְׁמוֹת בְּנֵי לֵוִי לְדֹתֶם גִּרְשׁוֹן וַיִּקְהַת וּמְרָרִי וּשְׁשִׁי חִיִּי לֵוִי שְׁבַע וְשִׁלֵּי וְשִׁים וּמֵאֵת שְׁנֵה: (כ) וַיִּקַּח עִמְרָם אֶת יוֹכָבֵד דַּתּוֹ לֹו לְאִשָּׁה וַתֵּלֵד לֹו אֶת אֶהֲרֹן וְאֶת מֹשֶׁה וּשְׁשִׁי חִיִּי עִמְרָם שְׁבַע וְשִׁלֵּי וְשִׁים וּמֵאֵת שְׁנֵה: (כו) הוּא אֶהֲרֹן וְיִמֹ שֶׁה אֲשֶׁר אָמַר ה' לְהֶם הוֹצִיאוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַל צַבָּא תֶם: (כז) הֵם הַמְדַבְּרִים אֵל פְּרַעֲהוּ מִלֶּךְ מִצְרַיִם לְהוֹצִיא אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם הוּא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן: